

Air-Pots winnen aan populariteit

In de boomkwekerij neemt het gebruik van de zogenaamde Air-Pots toe. Ook een aantal Belgische boomkwekers zien de voordelen van het Britse systeem, en passen deze in meer of mindere mate toe. Al geeft de marktvraag wellicht de grootste doorslag om er al dan niet mee aan de slag te gaan.

Ivan De Clercq

De Air-Pots werden ontwikkeld in 1997 en zijn ondertussen al aan hun zesde generatie toe. De essentie van het systeem zijn de opvallende, bekegelde wanden. Die kegels hebben gaatjes. De bodem van deze container is eveneens een rooster. Wortels die aan de lucht blootgesteld worden, drogen uit en stimuleren zo nieuwe wortelvorming. Deze luchtremming voorkomt dat wortels cirkelvormig ronddraaien. Dit leidt tot een fijnmaziger wortelgestel, wanneer de boom bij de eindklant in de bodem gaat.

Grote maten buiten het seizoen

Bij boomkwekerij Arbor in Houtvenne – Hulshout (Antwerpen) zijn ze alvast overtuigd van de voordelen voor de grotere maten. “We hebben 30 ha in container. Maar bij containers ben je beperkt tot een inhoud van 1.500 liter. Wanneer we grotere maten moeten voorbereiden zodat de klanten deze buiten het seizoen kunnen aanplanten, dan gebruiken we Air-Pots”, aldus Michael Van Dyck van Arbor. Het bedrijf is ervan overtuigd dat bomen die in Air-Pots werden gezet een beter wortelgestel opleveren.

Invloed van corona

Ook boomkwekerij Peter Ooms uit Brecht (Noorderkempen) is een tevreden gebruiker. De Air-Pot zorgt voor een opmerkelijk snellere wortelgroei.

“Een maand in de Air-Pot en de kluit zit al redelijk vol.” De groeistilstand na verplanten is minder. Ooms is gespecialiseerd in grote bloeiende heesters en volwassen bomen. Aanvankelijk stond hij vrij aarzelend tegenover Air-Pots. Gesprekken met klanten en leveranciers deden hem toch twijfelen. Maar de doorbraak kwam er met de coronacrisis. “Wij verkopen ook aan particulieren. In maart hebben we door de coronacrisis een periode bijna niets verkocht. Maar in juni-juli kan je deze bomen niet meer uitdoen. Als je dan tegen klanten zegt, dat je pas in november kan leveren, haken ze af. Mensen zijn door webshops gewoon om vandaag iets te willen en het morgen al te hebben. Met de Air-Pots kunnen we hierop inspelen.”

Zelf testen

Rudy Velle heeft voor het eerst dit jaar voorzichtig gebruik gemaakt van Air-Pots. Ook hij ziet bij de consument hetzelfde ongeduld. “Consumenten willen niet dat planten eerst 2-3 jaar de tijd nemen om zich te goed te vestigen. Zelfs al is dit het gevolg van suboptimale omstandigheden waarin de planten in de tuin gezet worden, watertekort of het planttijdsp. Misschien dat rozen afkomstig uit Air-Pots het hier beter doen, dat wil ik uitzoeken.”

Minder druk bij leveren

Naast het kunnen verkopen buiten het traditionele seizoen, ziet Peter Ooms nog een ander voordeel. De Air-Pots blijven op het bedrijf en zijn herbruikbaar; containerpotten worden sneller weggegooid. Bij levering kan de kluit gewoon ingepakt worden zoals een draadkluit. Bomen kunnen heel lang in een Air-Pot, en wanneer ze na verloop van tijd te klein zijn geworden, kan je ze in principe wat wijder maken en opnieuw aanvullen met substraat. “Aandachtspunt hierbij is dat het substraat niet te fijn mag zijn; anders kunnen de gaatjes dichtslibben en zou je toch ringwortels kunnen krijgen”, aldus Michael Van Dyck van

Arbor.” Andere boomkwekers zweren dan weer bij heel fijn substraat.

Kostprijs is relatief

Nadelen zijn er nauwelijks. De kostprijs voor de potten kan wel oplopen, maar ze zijn herbruikbaar. Hoe lang ze herbruikbaar zijn, daar hoopt Peter Ooms de komende jaren zicht op te krijgen. “Ik heb al verschillende keren de rekenoefening proberen maken, maar ik vind dat de kostprijs al bij al nog meevalt”, maakt Peter de overweging, al wil hij wel nog wachten tot volgend jaar om een definitief oordeel te vellen. “Ook de tijds winst moet je rekenen. Als je elke boom afzonderlijk uit de grond moet halen, kost dit ook tijd en geld.” Air-Pots bestaan ook in kleinere maten. “Vraag is of het daar economisch nog te verantwoorden is. Dan is een pot toch makkelijker”, aldus Peter Ooms.

Moelijk stapelen

Rudy Velle van Lens Roses heeft dit jaar ook voor de eerste keer rozen geplaatst in Air-Pots van 7,5 tot 38 liter. Voor die maten zijn Air-Pots niet de makkelijkste weg. “Je moet de potten zelf nog maken, je kan ze moeilijk stapelen, en het mechanisch inpotten is bijna onmogelijk.”

Een goede voorbereiding

Vraag die elke boomkweker zich stelt: is het sop de kool waard? Bomen doen het al miljoenen jaren prima in volle grond. “Air-Pots zijn momenteel voor ons minder interessant, aangezien onze klanten hier niet naar vragen. Maar dit kan in de toekomst natuurlijk nog altijd veranderen”, aldus Jerry Braat van boomkwekerij De Bruyn uit Begijnendijk. Jerry benadrukt dat dit zeker geen waardeoordeel is over het nut van Air-Pots, en dat deze zeker ook voordelen hebben. “Als het dan al eens gebeurt dat we bomen buiten het seizoen moeten aanleveren, plaatsen wij die met draadkluit (dubbele jutte) boven de grond, op een daarvoor ingerichte plek, voorzien van druppeldarmen.”

Bij Solitair uit Wuustwezel zijn ze specialist in grote maten, maar voelen ze evenmin de nood om nu al iets met Air-Pots te doen. “We hebben veel bomen in pot staan; zodat we bijna het jaar rond kunnen leveren. Een deel van de verkoop buiten het klassieke verkoopseizoen valt ook voor te bereiden”, aldus Eva Van Cutsem van Solitair. “Als we weten dat we een zomerlevering hebben, kunnen we al eerder rooien en in kluit wegzetten of ergens anders tijdelijk parkeren.”

De klant vraagt (niet)

De belangrijkste reden om er al dan niet aan de slag mee te gaan is wellicht de markt. In het Verenigd Koninkrijk zijn de Air-Pots populair, en is er uitdrukkelijke vraag naar.

Bij Solitair krijgen ze weinig klanten over de vloer die specifiek vragen naar Air-Pots. “Voor ons is het commercieel niet per se interessanter om in Air-Pots aan te bieden ten opzichte van andere vormen zoals in pot. We verplanten regelmatig en zijn goed voorzien om ook buiten het klassieke verkoopseizoen op de vragen van de klant in te spelen.” ■